

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia:
ann.fryksdahl@regeringskansliet.se

Fi2025/01806

Remiss av Konkurrensverkets rapport Förslag för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade (2025:4)

Förvaltningsrätten i Stockholm vill, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, lämna följande synpunkter på rapportens förslag.

Övergripande kommentar

Förvaltningsrätten ser som helhet positivt på rapportens förslag. Förslagen bör underlätta i vart fall domstolars hantering av mål om överprövning av en upphandling där frågor om onormalt låga anbud aktualiseras.

Enligt förvaltningsrätten finns dock skäl att i det vidare lagstiftningsarbetet lyfta frågan om samtliga av rapportens förslag verkligen är i linje med rapportens syfte, dvs. att ge förslag som gör det lättare för upphandlande organisationer att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade och underlätta hanteringen av sådana anbud. Detta gäller särskilt rapportens förslag att den upphandlande myndigheten ska, innan den beslutar att förkasta ett anbud, ge leverantören tillfälle att inom en skälig tidsfrist yttra sig över de omständigheter som enligt den upphandlande myndigheten kan utgöra skäl för förkastande. Förvaltningsrätten vill belysa att denna skyldighet kan leda till en mer administrativt och tidsmässigt betungande hantering av onormalt låga anbud för upphandlande organisationer.

Begränsning vid överprövning

Konkurrensverket föreslår att det ska införas en bestämmelse om att endast den förklaring av ett onormalt lågt anbud som leverantören har lämnat inom det kontradiktoriska förfarandet ska beaktas vid en överprövning, om det inte finns särskilda skäl.

Frågan om beaktande av förklaringar av ett onormalt lågt anbud som framförs av en leverantör först hos allmän förvaltningsrätt i ett mål om överprövning av en upphandling har till viss del hanterats olika av domstolarna. Förvaltningsrätten ser därför positivt på att denna fråga hanteras i upphandlingslagstiftningen för att skapa en enhetlig hantering.

Förvaltningsrätten anser att begränsningen som föreslås bör underlätta domstolarnas prövning och får anses ligga i linje med reglerna om skyndsam handläggning i domstol, preklusionsreglerna och påtalandeskyldigheten.

Förvaltningsrätten vill dock belysa den gränsdragningsproblematik som kan tänkas komma uppstå mellan vad som ska anses vara nya förklaringar och vad som ska anses vara en utveckling av förklaringar som lämnas till upphandlande myndighet inom ramen för det kontradiktoriska förfarandet. Detta kan jämföras med liknande problematik som kan uppstå med anledning av preklusionsreglerna. Hur gränsdragningen ska gå till bör diskuteras och förtydligas i det vidare lagstiftningsarbetet.

Förvaltningsrätten ser också ett behov av förtydligande kring vad som kan utgöra särskilda skäl utöver den omständighet att det har brustit i det kontradiktoriska förfarandet.

Upphandlingar enligt 19 kap. lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), 19 kap. lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF), 15 kap. lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFS) och upphandlingar över tröskelvärdena enligt LUFS

Konkurrensverket har föreslagit att det ska införas en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud för upphandlingar enligt 19 kap. LOU, 19 kap. LUF och 15 kap. LUFS samt upphandlingar över tröskelvärdena enligt LUFS.

Likalydande regler skulle alltså gälla i detta avseende för upphandlingar enligt nämnda bestämmelser som för upphandlingar enligt 16 kap. LOU och 15 kap. LUF.

Konkurrensverket har i övrigt föreslagit ändringar och tillägg i 16 kap. LOU och 15 kap. LUF. Konkurrensverket har i rapporten angett att det bör övervägas om motsvarande formuleringar och hjälpregel även bör införas i 19 kap. LOU, 19 kap. LUF och 15 kap. LUFS samt upphandlingar över tröskelvärdena enligt LUFS. Konkurrensverket anger samtidigt att det ligger utanför Konkurrensverkets uppdrag att föreslå sådana förtydliganden och tillägg.

Förvaltningsrätten anser dock att det med anledning av rapportens förslag finns skäl att i det vidare lagstiftningsarbetet förtydliga om bestämmelserna kring hanteringen av onormalt låga anbud i 16 kap. LOU och 15 kap. LUF ska beaktas också vid upphandlingar på det icke-direktivstyrda området.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Karin Dahlin efter föredragning av förvaltningsrättsfiskalen Niclas Lundgren.

Karin Dahlin

Niclas Lundgren